

Терапевтски потенцијал на монаколин К: преглед на научни докази

Благој Василевски^{1*}, Катарина Смилков¹

^{1*} Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“, ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А 2000 Штип, Република Северна Македонија

ВОВЕД

Црвениот ферментиран ориз се добива со ферментација на ориз со габи од родот *Monascus*. Секундарен метаболит на ферментацијата е монаколин К, сличен во структурата и ефектите со ловастатин.

Целта на овој труд е да се направи истражување на сознанија за ефектите на монаколин К и потенцијалните несакани реакции.

ТЕРАПЕВТСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ

Антихиперлипидемик

- ↓ LDL

Невропротектив

- ↓ оксидативен стрес
- ↓ невроаптоза
- ↑ митофагија

Антиканцер агенс

- ↓ проканцерогени фактори
- ↓ клеточна пролиферација
- ↑ апоптоза на канцер клетки

✓ Антипаркинсоник

✓ Антидепресив

✓ Анти-Алцхајмер

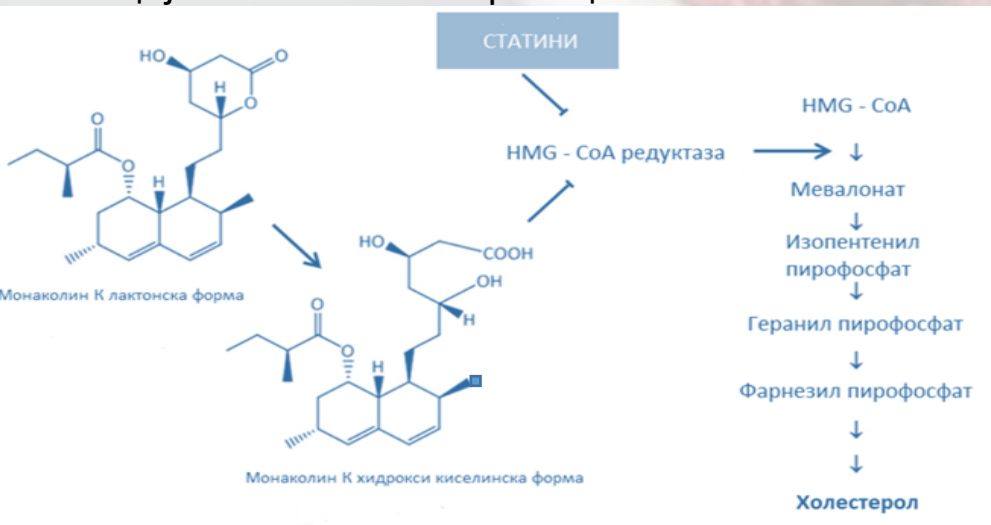
РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

Монаколин К го намалува LDL холестеролот за приближно 15-25% за време од 6 до 8 недели на дозно-зависен начин.

Дозно-зависни се и несаканите ефекти кои се појавуваат, па потребно е посебно внимание кај додатоците на исхрана кои го содржат.

ЗАКЛУЧОК

- Значителен потенцијал за подобрување на липидниот профил
- Повеќе потенцијални ефекти
- Дозно-зависни несакани ефекти
- Употребата на производи кои содржат монаколин К е проблематична поради несаканите ефекти и варијабилноста во содржината.

Слика 1: Механизам на дејство на монаколин К

Monu, M. et al (2022). *Pharmacological Research-Modern Chinese Medicine*, 5, 100187
Banach, M. et al. (2019). *Atherosclerosis Supplements*, 39, e1-e8.
Cicero, A. F. G. et al (2019). *Methodist DeBakey cardiovascular journal*, 15(3), 192-199.
EFSA Panel on Nutrition, Novel Foods and Food Allergens (NDA)(2025), *EFSA Journal*, 23(2), e9276.

Втор симпозиум со меѓународно учество од областа на фармацијата: Фармацевтот како алка помеѓу традиционалната и иновативната терапија

Штип, 27.09.2025 г.